

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21121 - Planificació Urbana
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Onofre Rullán Salamanca orullan@uib.es				No hi ha sessions definides		

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Geografia	Obligatòria	Tercer curs	Grau

Contextualització

L'assignatura es contextualitza en el mòdul de d'orientació professional i, segons els vigent pla d'estudis, en les competències generals CG4 i en els específics CE 10 i CE11:

CG4:

Realitzar informes tècnics sobre temàtiques geogràfiques, històriques i culturals.

Exposar idees, propostes, resultats d'investigacions i debatre-les i defensar.

Dirimir qüestions relacionades amb el repartiment amb equitat i justícia social i ambiental dels recursos territorials.

Adquirir consciència crítica i desenvolupar un compromís ètic davant la responsabilitat de les accions derivades de la planificació i la gestió dels recursos.

CE10:

Identificar i reconèixer els fonaments de l'ordenació espacial i territorial.

Reconèixer, catalogar, classificar i difondre els elements singulars que constitueixen el patrimoni natural.

Planificar les classificacions urbanístiques idònies per a una àrea determinada a partir dels seus potencialitats territorials.

Triar localitzacions òptimes per a activitats econòmiques, assentaments urbans, instal·lacions turístiques, equipaments o vies de comunicació integrant la informació territorial de caràcter social i ambiental.

Confeccionar informes d'impacte d'activitats humanes sobre el territori, tant sobre el medi físic i com sobre l'entorn socioeconòmic i patrimonial.

Reconèixer, analitzar i cartografiar les formes de relleu relacionades amb els espais litorals.

Identificar els factors ambientals i socials de la perillositat natural i el risc geogràfic. Relacionar-los amb el context d'evolució temporal del clima i canvi global. Realitzar anàlisi espacials d'aquests.

Avaluar els recursos hídrics presents en una àrea geogràfica, establir instruments per seva gestió i aprofitament.

Reconèixer i analitzar els principals espais biogeogràfics mundials.

Programar estratègies de desenvolupament local que afavoreixin l'optimització dels recursos endògens.

Dissenyar i programar instruments de consulta, participació ciutadana i comunicació social.

CE11:

Confeccionar plans d'ordenació de recursos naturals.

Projectar plans d'ordenació urbanística i d'ordenació territorial.

Realitzar assaigs d'informes tècnics, propostes de gestió i avaluació de projectes.

Treballar amb models multicriteri i aplicar-los en l'estudi de casos concrets.

Quantificar les demandes de recursos escassos i proposar indicadors per mesurar

Calcular i valorar els riscos ambientals i proposar mesures de prevenció.

Adquirir consciència de la complexitat dels processos multifactorials i del concepte de canvi global.

Requisits

No hi ha requisits essencials però si de recomanables.

Recomanables

Es recomana haver cursat i aprovat abans les assignatures Geografia Urbana i Planificació Regional.

Competències

Específiques

1. Aplicar conceptes, tècniques i coneixements geogràfics per solucionar problemes, propiciar el desenvolupament, crear riquesa i millorar la qualitat de vida de les persones a través de la planificació sectorial pública i privada, l'ordenació del territori, la prevenció de riscos, la conservació i les polítiques de sostenibilitat i igualtat..
2. Conèixer i aplicar els conceptes, mètodes i instruments que permeten la gestió responsable dels recursos naturals, la protecció del medi ambient i l'ús sostenible del territori de manera compatible amb la satisfacció responsable de les necessitats creixents de recursos..

Genèriques

1. Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions de qualsevol dels camps temàtics de l'àmbit geogràfic a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Continguts

El contingut de l'assignatura s'estructura en 10 temes.

Continguts temàtics

1. Introducció a la Planificació Urbana

Es tracta d'un tema introductori on s'aborden qüestions terminològiques i escalars.

- 1.1.- Terminologia i definicions.
- 1.2.- Les escales en la planificació.
- 1.3.- La Planificació estratègica.

2. La Planificació Urbana al llarg de la Història

El tema 2 fa una visió general de la història de la urbanització i de les polítiques de planificació urbana que s'han implementat al llarg del temps.

- 2.1.- La ciutat i l'urbanisme preindustrial.
- 2.2.- La ciutat i l'urbanisme industrial.
- 2.3.- La ciutat i l'urbanisme postindustrial.

3. Escales de planificació territorial i urbana

El tema 3 aborda les diferents figures de planificació que es donen segons les escales i competències.

- 3.1.- Plans d'Ordenació Territorial.
- 3.2.- Plans urbanístics municipals.
- 3.3.- Plans de desenvolupament

4. Formació, aprovació i execució dels plans urbanístics municipals

Al tema 4 s'explica com es formen, aproven i exerceixen els plans urbanístics municipals.

- 4.1.- Contingut i documentació integrant dels plans.
- 4.2.- Tramitació i aprovació dels plans.
- 4.3.- Sistemes d'actuació.

5. El Sòl Urbà

El tema 5 és dedicat a l'ordenació urbanística dels sòls urbans.

- 5.1.- Delimitació del Sòl Urbà.
- 5.2.- Dimensionat del Sòl Urbà
- 5.3.- L'equipament dins Sòl Urbà.

6. El Sòl Urbanitzable

El tema 6 és dedicat a l'ordenació urbanística dels sòls urbanitzables.

- 6.1.- Quantificació del nou creixement urbà.
- 6.2.- La localització del Sòl Urbanitzable.
- 6.3.- La programació del Sòl Urbanitzable

7. La regulació de l'edificació i els seus usos

El tema 7 aborda la regulació de l'edificació i els seus usos tan en sòl urbà com urbanitzable.

- 7.1.- L'edificació
- 7.2.- Els usos
- 7.3.- Les activitats

8. La planificació del Sòl Rústic

El tema 8 es dedica a l'ordenació urbanística del sòl rústic.

- 8.1.- Models d'aptitud del Sòl Rústic.
- 8.2.- Ordenació d'edificacions residencials
- 8.3.- Ordenació d'altres usos i activitats dins Sòl Rústic.

9. El repartiment equitatiu de càrregues i beneficis

El tema 9 es dedicat a l'explicació dels mecanismes compensatoris de l'aprofitament mitjà i tipus.

9.1.- Diferents intents compensadors de càrregues i beneficis.

9.2.- Compensacions d'aprofitament urbanístic segons les classes de sòl.

9.3.- L'aprofitament mitjà al Sòl Urbanitzable.

10. Principals plans vigents a les Illes Balears

Al tema 10 es repassen els plans vigents de major importància a les Illes Balears.

10.1.- Plans municipals.

10.2.- Plans supramunicipals.

10.3.- Plans no territorials.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques		Grup gran (G)	Explicar, per part del professor i amb participació dels alumnes, el contingut teòric de l'assignatura.
Seminaris i tallers	Treball	Grup mitjà (M)	Exposició per grups dels treballs realitzats
Classes pràctiques	Pràctiques d'aula	Grup mitjà (M)	Es treballarà en aula els sistemes de quantificació de la capacitat d'allotjament que els plans urbanístics estableixen segons els diferents sistemes de regulació de l'edificació tan en tipologies intenses com extenses. La finalitat és calcular el dimensionat urbanístic que poden arribar a assolir, segons els plans, les diferents poblacions a fi i efecte de preveure'n les necessitats d'equipament.
Tutories ECTS		Grup petit (P)	Tutories ECTS
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Examen escrit dels continguts teòrics de l'assignatura.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom en grup	Elaboració dels treballs i preparació de l'exposició	Preparació de seminaris o tallers
Estudi i treball autònom individual o en grup	Documentació sobre els temes explicats	Estudi i preparació d'unitats didàctiques
Estudi i treball autònom individual o en grup	Finalització de les pràctiques i lectures individuals	Resolució d'exercicis i problemes

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació d'exàmens	Preparació d'exàmens y/o exposicions.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques		20	0.8	13.33
Seminaris i tallers	Treball	10	0.4	6.67
Classes pràctiques	Pràctiques d'aula	10	0.4	6.67
Tutories ECTS		3	0.12	2
Avaluació	Examen	2	0.08	1.33
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom en grup	Elaboració dels treballs i preparació de l'exposició	35	1.4	23.33
Estudi i treball autònom individual o en grup	Documentació sobre els temes explicats	23	0.92	15.33
Estudi i treball autònom individual o en grup	Finalització de les pràctiques i lectures individuals	41	1.64	27.33
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació d'exàmens	6	0.24	4
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Treball

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Exposició per grups dels treballs realitzats
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	20% per l'itinerari A

Pràctiques d'aula

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (No recuperable)
Descripció	Es treballarà en aula els sistemes de quantificació de la capacitat d'allotjament que els plans urbanístics estableixen segons els diferents sistemes de regulació de l'edificació tan en tipologies intensives com extensives. La finalitat és calcular el dimensionat urbanístic que poden arribar a assolir, segons els plans, les diferents poblacions a fi i efecte de preveure'n les necessitats d'equipament.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	30% per l'itinerari A

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Examen escrit dels continguts teòrics de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	50% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

BENAVENT, M. (2006): La Ordenación del Territorio en España. Evolución del concepto y de su práctica en el siglo XX. Universidad de Sevilla/Junta de Andalucía, Sevilla, 455 pg

ESTEBAN, Juli: La ordenación urbanística: conceptos, herramientas y prácticas.- Ed. Electa, Diputació de Barcelona.- Barcelona 2003.

FERNANDEZ, Tomás-Ramón: Manual de derecho urbanístico.- Publicaciones Abella.- Madrid.- Varies edicions.

GALIANA, L. Y JY VINUESA, J. (2010): Teoría y práctica para una ordenación racional del territorio. Ed. Síntesis. Madrid.

MUNAR, Jaume: Normativa general sobre ordenació del territori i sol rústic aplicable a les Illes Balears.- Col·legi Oficial d'Arquitectes-Consell de Mallorca.- Palma 2002.- 409 pgs.

PUJADAS, R. Y FONT, J. (1998) Ordenación y planificación territorial. Ed. Síntesis, 1998.- Madrid 1998.

TERÁN, F. de: Historia del urbanismo en España.- Volumen 3: Siglos XIX y XX. Editorial Cátedra, Madrid 1999.

Bibliografia complementària

BORJA, J. y CASTELLS, M. (1999): Local y global. La gestión de las ciudades en la era de la información.- Taurus, Madrid 1999.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21121 - Planificació Urbana
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	B
Idioma	Català

COLL, J. Ignasi; HOSTA, Lluís i GUARNER, Victoriano: La pràctica de la Gestió Urbanística.- Generalitat de Catalunya.- Barcelona 1992.

Esteban, Juli: Elements d'ordenació urbana.- Publicacions del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya.- Barcelona 1980.

ESTÉVEZ, R.: Manual práctico de planeamiento urbanístico.- Editorial Comares, Granada 1999.

FERNANDEZ FERNANDEZ, Gerardo Roger: Estudio sobre el urbanismo y la protección de los recursos naturales.- Ministerio de Fomento.- Madrid 1996.

GOMEZ OREA, Domingo: El medio físico y la planificación.- Cuadernos del CIFCA (núms. 10-11).- Madrid 1980.- 299 pgs.

Guía para la elaboración de estudios del medio físico. Contenido y Metodología.- Varia autores.- CEOTMA (Manuales, 3).- Madrid 1984.- 572 pgs.

HILDENBRAND, A.: Política de ordenación del territorio en Europa.- Universidad de Sevilla, Sevilla, 1996.

MARTINEZ, Carlos; IBÁÑEZ, Angel i VEGARA, Alfonso: La ordenación urbana. Aspectos legales y práctica profesional.- Ediciones de la Universidad de Navarra S.A.- Pamplona 1985.

MAZÓN, T.: Introducción a la Planificación Urbana.- Aguacilar, Alacant, 1997.

MÉNDEZ CANSECO, J.F.: Legislación de urbanismo.- Aranzadi, Madrid, 2001.

MERELO, José Manuel: La Reforma del Régimen Urbanístico y Valoraciones del suelo.- Ed. banco de Crédito Local (cuadernos de Gestión Local, núm. 1).- Madrid 1991.

PALUZIE, Lluís: Los espacios naturales protegibles. Su conservación, regulación legal e incidencia en la ordenación del territorio.- Ed. Universitat Politècnica de Catalunya.- Barcelona 1990.

PAREJA, Carles: Régimen del Suelo no Urbanizable.- Ed. Marcial Pons.- Madrid 1990.

PRECEDO LEDO, Andrés: Ciudad y desarrollo urbano. Ed. Síntesis. Madrid 1996.

RAMOS, Angel (Director): Planificación física y ecológica. Modelos y método.- Ed. EMESA.- Madrid 1979.

ROCA CLADERA, Joana: Rehabilitación urbana. Análisis comparado de algunos países de la Unión Europea (Alemania, Bélgica, Dinamarca, Francia, Italia y Portugal).- MOPTMA.- Madrid 1995.

RUBIO DEL VAL, Juan: La política de rehabilitación urbana en España: Evolución, experiencias y efectos.- MOPU.- Madrid 1990.

SANCHEZ GOYANES, E. (Coord.) Nuevo sistema urbanístico español. Ed. Paraninfo.- Madrid.

SANTAMERA, Juan: Introducción al planeamiento urbano.- UPM.- Madrid 1996.

SANTOS DIEZ, Ricardo i CASTELAO RODRIGUEZ, Julio: Derecho urbanístico. Manual para juristas y técnicos.- El Consultor de los Ayuntamientos y de los Juzgados.- Madrid 1999.

TERAN, Fernando de: Planeamiento urbano en la España contemporánea (1900-1980).- Alianza Editorial (Alianza Universidad Textos, 39).- Madrid 1982.

UNWIN, Raymond: La práctica del urbanismo.- Gustavo Gili, Barcelona 1984.

Varis autors.- Curso de especialización de arquitectos municipales.- Colegio Oficial de Arquitectos de Madrid.- Madrid 1991.

Altres recursos

REVISTES ESPECIALITZADES EN URBANISME I ORDENACIÓ DEL TERRITORI

Ciudad y Territorio. Estudios Territoriales: http://www.mviv.es/es/index.php?option=com_content&task=view&id=102&Itemid=156

Ciudades: <http://www3.uva.es/iuu/revistas.htm>

Urban: <http://www.aq.upm.es/Departamentos/Urbanismo/publicaciones/urban.html>

Revista de Derecho Urbanístico y Medio Ambiente: <http://www.rdu.es/la-revista-quienes-somos/>

Revista de Estudios Regionales: <http://www.revistaestudiosregionales.com/>

Hàbitat y Sociedad: <http://intra.sav.us.es:8080/habitatsociedad/>